

Foto: Kinnseby

Vannforekomsten omfatter tre mindre bekker i Rælingen kommune. Området benyttes til friluftsliv. Ramstadsjøen, Merratjerna, Gryta og Mørkåstjern er populære fiskeplasser, med blant annet abbor og ørret. I de nedre delene av bekkene er vannkvaliteten påvirket av for store tilførsler av næringsstoffer og partikler.

Om vannforekomsten

Vannforekomsten omfatter tre mindre bekker som har nedbørsfelt i Rælingen kommune. Ramstadbekken har utspring i Ramstadsjøen og Tristilen, mens Grinibekken har tilrenning fra Merratjerna og Gryta. Disse områdene omfatter forholdsvis upåvirket skog. Bekkene drenerer videre ned i bratt ravinelandskap med dyrket mark og ut i Nordre Øyeren naturreservat som har viktige verneinteresser, også i internasjonal sammenheng.

Bruk av vassdraget

Området benyttes til friluftsliv. Ramstadsjøen, Merratjerna, Gryta og Mørkåstjern er populære fiskeplasser, med blant annet abbor og ørret. Førstnevnte innsjø er kjent for storvokst ørret. Edelkreps var tidligere registrert i enkelte innsjøer (Gryta) men nåværende forekomst er usikker.

Utfordringer i vassdraget

Hovedutfordringen i Ramstadbekken og Ullerbekken er for store tilførsler av næringsstoffer (spesielt fosfor), jordpartikler, organisk stoff og bakterier. Disse tilføres ved avrenning fra dyrket mark, samt avløpsvann fra private avløpsanlegg. Lokalt kan også husdyrgjødsel utgjøre en vesentlig påvirkning. Belastningene fører til forringet vannmiljøtilstand for fisk, vannlevende dyr og planter og kan føre til algeoppblomstringer. Innsjøene Ramstadsjøen, Tristilen og Merratjerna er påvirket av sur nedbør og blir kalket. I nær tilknytning til Grinibekken er et nedlagt deponi (Nes) hvor det har vært utfordringer med forurenset sigevann. Det pågår overvåkning av deponiet for å vurdere behov for avbøtende tiltak. Ramstadbekken har tidvis vært belastet av store tilførsler av næringsstoffer og jord i forbindelse med oppfylling av en ravine, samt et tidligere uttaksfelt for leire til Lecafabrikken.

Miljøtilstandsvurdering for bekkene

Parameter	Tilstandsklasse
Alger	Dårlig
Bunndyr	God
Fosfor	Moderat eller dårligere*
Nitrogen	Moderat
Samlet vurdering	Dårlig

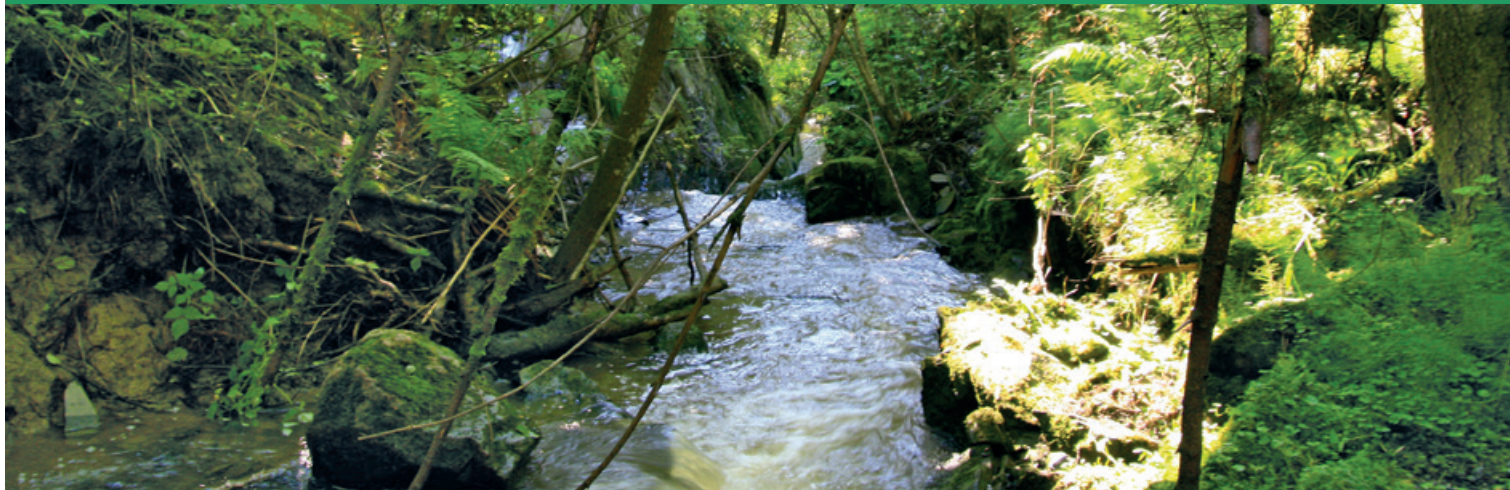
* Usikkerhet rundt fosfortilstand grunnet leirpåvirkning

Basert på overvåkningsdata fra 2012-2014 er den økologiske tilstanden i bekkene dårlig. Det er derfor behov for å iverksette avbøtende tiltak. Tilstanden i de undersøkte innsjøene er god, men blir opprettholdt av den pågående kalkingen.

KART (www.vann-nett.no)

Vann-Nett ID: 002-2814-R

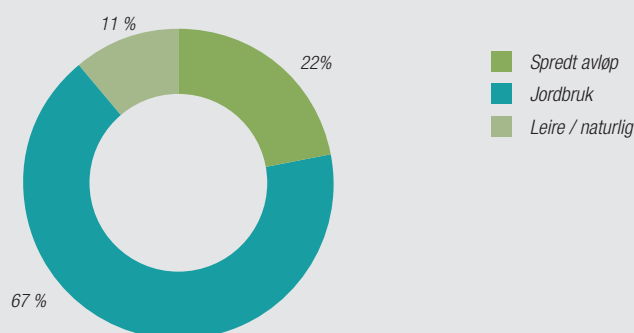

Ramstadbekken oppstrøms Mogna bru. Foto: K.Moseby

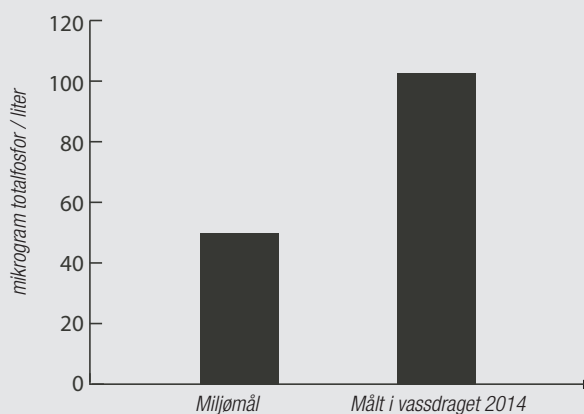
Estimerte fosforutslipp til vassdraget

Store tilførsler av biologisk tilgjengelig fosfor kan ha en vesentlig negativ innvirkning på vannmiljøet. Bekkene er vesentlig påvirket av avrenning fra jordbruksområder, som er den dominerende fosforkilden. Lokalt kan vassdraget i perioder bli påvirket av husdyrgjødsel. Området har spredt bebyggelse der ca 40 private avløpsanlegg ikke tilfredsstiller dagens renskrav. Disse slipper til sammen ut vesentlige mengder fosfor, men også andre næringsstoffer, organisk stoff og bakterier. Noe fosfor tilføres vassdraget fra jordsmonnet gjennom naturlige prosesser som avrenning fra skog, erosjon i raviner og bekkekanter og erosjon i selve bekkeløpet.

Utslipp av biologisk tilgjengelig fosfor 2013

Avvik fra miljømål

Vurdering av miljøtilstand og tiltaksbehov

Avvik fra naturtilstand		Økologisk tilstand	
Miljømål oppfylt	Tilsvarende uberørt		Svært god
	Lite		God
Behov for tiltak	Moderat		Moderat
	Betydelig		Dårlig
	Svært stort		Svært dårlig
		Ønsket tilstand	

Hvordan forbedre miljøtilstanden i vassdraget

Tilstanden i vassdraget skal overvåkes i perioden 2015 – 2021. Oppgradering av private avløpsanlegg eller tilknytning til kommunalt avløpsnett er under planlegging og skal være gjennomført innen 2021. Tiltak for å redusere avrenning fra dyrket mark finansieres i dag ved tilskuddsordningene «regionalt miljøprogram» (RMP) og «spesielle miljøtiltak i jordbruket» (SMIL). Eksempel på tiltak er redusert jordbearbeiding, vegetasjonssoner og

hydrotekniske tiltak med videre. Vannområdet vil på sikt tilby miljørådgivning til alle gårdbrukere i vassdraget, hvor hensikten er å bidra til økt oppslutning om målrettede miljøtiltak. Kalkingen av innsjøene bør opprettholdes og det bør innhentes mer kunnskap om forurensningstilstanden i innsjøene for å vurdere effekten av kalkingen på vannmiljøet. Overvåkingen av sigevannet ved Nes deponi bør opprettholdes inntil tiltaksbehov er klarlagt.

Kontakt

- vo-øyer.no
- 69 68 16 39 eller 99 53 96 45
- Postboks 114, 2151 Årnes

Se også www.vann-nett.no
Faktarket er utgitt Mai 2015

**VANNOMRÅDE
ØYEREN**